

Til alle kommunalbestyrelser

Dato: 26. august 2011
Enhed: Kommunaljura
Sagsbeh.: DEPNNM
Sags nr.: 1006916
Dok. nr.: 376718
BREV 1

Folketingsvalget torsdag den 15. september 2011

1. Indledning

Torsdag den 15. september 2011 afholdes der valg til Folketinget.

Valget afholdes efter reglerne i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. [lovbekendtgørelse nr. 107 af 8. februar 2011](#), og de forskrifter, der er udstedt i medfør heraf.

Med hensyn til kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med folketingsvalg henvises til Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 78 af 26. august 2010 om afholdelse af folketingsvalg. En oversigt over kommunalbestyrelsens opgaver findes i vejledningens afsnit 2.1.

Som bilag 1 og 2 til vejledningen er bl.a. optaget en oversigt over bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger og skrivelser om folketingsvalg samt en oversigt over ændringer af reglerne om folketingsvalg siden folketingsvalget den 13. november 2007.

Folketingsvalgvejledningen er tidligere udsendt til kommunalbestyrelserne. Vejledningen kan ligeledes hentes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, der findes på adressen valg.im.dk/Valgmyndigheder.aspx.

. / . En oversigt over de tidsfrister, der gælder ved folketingsvalget **torsdag den**

15. september 2011, vedhæftes.

2. Betingelser for brevstemmeafgivning

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal særligt henlede kommunalbestyrelsens opmærksomhed på reglerne om **brevstemmeafgivning**, jf. folketingsvalglovens kapitel 8 og vejledningens afsnit 8. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre brevstemmeafgivning på folkeregistrene/borgerservicecentrene, i visse boliger og boformer efter reglerne i lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger m.v., i vælgerens hjem, samt på afsides beliggende øer, jf. nærmere lovens § 54, samt vejledning om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.4._

Ret til at stemme, herunder brevstemme, til folketingsvalg har enhver, der på valgdagen har dansk indfødsret, er fyldt 18 år, har fast bopæl i riget og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne (ikke er umyndiggjort).

Efter reglerne i folketingsvalglovens kap. 8 kan enhver vælger, der er forhindret i at møde frem til afstemningen på valgdagen, afgive brevstemme på ethvert folkeregister her i landet.

I kommuner, hvor folkeregisterfunktionerne varetages i flere afdelinger, herunder i en eller flere borgerserviceafdelinger, kan der gives adgang til at brevstemme på alle kommunens borgerserviceafdelinger inklusiv filialer. Det kan være hensigtsmæssigt at give vælgerne adgang til at brevstemme flere steder i kommunen, så vælgerne ikke får for lang afstand til et sted, hvor de kan brevstemme.

Ifølge lovene om folketingsvalg på Færøerne og i Grønland kan færøske og grønlandske vælgere, der opholder sig her i landet, brevstemme på folkeregistrene her i landet til folketingsvalget på Færøerne henholdsvis i Grønland. De kan tidligst brevstemme 3 måneder før valgdagen. Der benyttes det samme brevstemmemateriale som ved valget i Danmark, jf. pkt. 4 nedenfor.

Bemærk, at fristen for at indgive **anmodning til folkeregistret om at brevstemme i hjemmet** udløber **mandag den 5. september 2011 kl. 12**. Anmodningen skal indgives på et særligt ansøgningsskema, der udleveres af folkeregistret/borgerservicecentret. Af hensyn til **udlevering af ansøgningsskemaet** til personer, der måtte henvende sig herom, **skal folkeregistret holdes åbent mindst nogle timer umiddelbart inden kl. 12 mandag den 5. september 2011**. I kommuner, hvor folkeregisterfunktionerne varetages i flere afdelinger, herunder i en eller flere borgerserviceafdelinger, skal mindst en af disse afdelinger holdes åben.

. / . Ansøgningsskemaet vedhæftes dette brev. Ansøgningsskemaet kan i øvrigt hentes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, der findes på adressen valg.im.dk/Valgmyndigheder.aspx.

3. Fristerne for brevstemmeafgivning

Her i landet kan afgives brevstemme fra og med fredag den 26. august 2011 til og med tirsdag den 13. september 2011, jf. den vedlagte oversigt over de tidsfrister, der gælder ved folketingsvalget den 15. september 2011.

Fra og med fredag den 26. august 2011 skal der således være personale til stede, der kan fungere som brevstemmemodtagere for de vælgere, der måtte henvende sig for at brevstemme.

Folkeregistrene/borgerservicecentrene skal mindst ét sted i kommunen **holde åbent for brevstemmeafgivning** tirsdag den 13. september 2011 i nogle timer. Det vil i øvrigt være hensigtsmæssigt at holde også de øvrige folkeregistre/borgerservicecentre i kommunen åbent nogle timer den pågældende dag.

Det vil i øvrigt være hensigtsmæssigt at holde folkeregistrene/borgerservicecentrene åbne nogle timer på alle lørdage i de tre uger, hvor der kan brevstemmes, dvs. lørdag den 27. august 2011, lørdag den 3. september 2011 og lørdag den 10. september 2011, og at informere herom på kommunens hjemmeside.

4. Brevstemmemateriale

Ved brevstemmeafgivning må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er tilvejebragt ved Indenrigs- og Sundhedsministeriets foranstaltning.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i 2008 fået fremstillet nyt brevstemmemateriale til folketingsvalg. Det nye materiale svarer til det brevstemmemateriale, ministeriet fik fremstillet til brug for folketingsvalget i 2007.

Brevstemmematerialet til brug ved brevstemmeafgivning til folketingsvalg består af

- 1) en **grå stemmeseddel** påtrykt ordene »Stemmeseddel til Folketingsvalg« og forsynet med tre rubrikker til at angive henholdsvis partibogstav, partinavn og kandidatnavn,
- 2) en **blå konvolut**, hvor der på forsiden er trykt ordene "Stemmeseddel til folketingsvalg" samt en kort vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 3) et **følgebrev**. Følgebrevets ene side er forsynet med rubrikker til angivelse af den kommunalbestyrelse, følgebrevet skal sendes til, samt vælgerens navn, fødselsdato, bopæl og underskrift i tilknytning til en fortrykt tekst, hvoraf det bl.a. fremgår, at den stemmeseddel, der fremsendes i den lukkede konvolut, er en stemmeseddel til valg til Folketinget fra den vælger, der har underskrevet følgebrevet. Den

samme side er endvidere forsynet med rubrikker i tilknytning til en fortrykt tekst til stemmemodtagerens attestation af vælgerens brevstemmeafgivning. Følgebrevets anden side er påtrykt en vejledning om fremgangsmåden ved afgivelsen af brevstemme. I nederste højre hjørne på vejledningssiden (bagsiden) er trykt "Schultz 2008".

- 4) en **gulbrun yderkuvert**, hvor der på forsiden i nederste venstre hjørne er trykt ordene "Stemmeseddel til folketingsvalg". Forsiden er endvidere forsynet med rubrikker til angivelse af, hvilken kommunes kommunalbestyrelse yderkuverten med indeholdt brevstemme skal sendes til. Yderkuvertens bagside er forsynet med rubrikker til angivelse af vælgerens navn, fødselsdato og bopæl.

Brevstemmematerialet kan for Indenrigs- og Sundhedsministeriets regning bestilles hos Rosendahls Schultz Grafisk A/S, Herstedvang 10, 2620 Albertslund, tlf. 43 22 73 00, telefax 43 63 19 69, e-post: distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk. Det er ikke muligt at bestille brevstemmemateriale via forlagets hjemmeside.

Kommunalbestyrelserne kan i stedet for det følgebrev og den yderkuvert, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fået fremstillet, anvende det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD A/S's valgudskrivningssystem, samt den yderkuvert, der passer til dette følgebrev.

Eventuelle restoplæg af brevstemmemateriale fra folketingsvalget i 2007 kan fortsat bruges. Restoplæg fra folketingsvalget i 2005 eller tidligere folketingsvalg kan derimod ikke bruges, men skal kasseres, fordi den blå farve på konvolutten til stemmesedlen i det hidtidige materiale adskiller sig for meget fra den blå farve på konvolutten til stemmesedlen i det materiale, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fået fremstillet til valg til Folketinget fra og med folketingsvalget i 2007. Brevstemmemateriale beregnet til Europa-Parlamentsvalg, folkeafstemninger eller kommunale og regionale valg kan ikke benyttes til folketingsvalg.

Benyttes restoplæg af brevstemmemateriale fra folketingsvalget i 2007, skal ministeriet gøre opmærksom på, at det kan give nogle problemer i forhold til postsorteringen, hvis yderkuverten frankeres med en frankeringsmaskine, der påfører afsenderens postnummer. I dette tilfælde kan man risikere, at yderkuverten ved den maskinelle postsortering returneres til indehaveren af frankeringsmaskinen. Dette skyldes, at yderkuverten i det gamle materiale er mindre end i det nye brevstemmemateriale, som ministeriet har fået fremstillet i 2008. For at undgå dette skal brevstemmemodtageren overstrege afsenderadressen i frankeringsstemplet, inden brevet videregives til Post Danmark til postbesørgelse.

Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes på folkeregistrene, herunder på de borgerservicecentre, hvor vælgeren kan brevstemme, jf. folketingsvalglovens § 60, stk. 2, 2. pkt.

5. Fremgangsmåde og nye regler om hjælp til brevstemmeafgivning

Om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning kan henvises til den vejledning, der er trykt på bagsiden af følgebrevet i brevstemmematerialet. Der henvises endvidere til afsnit 8.2.2. og 8.4.3. i vejledningen om afholdelse af folketingsvalg.

Reglerne om hjælp til stemmeafgivning blev ændret ved lov nr. 1347 af 19. december 2008. Herefter har enhver vælger med behov for hjælp til stemmeafgivningen fået ret til at forlange, at hjælpen ydes af den person, som vælgeren selv har udpeget, når blot der samtidig medvirker en myndighedsperson (folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 2. pkt. og § 61, stk. 4, 2. pkt.). Hjælpen ydes af den personligt udpegede hjælper ud over stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, i stedet for den ene af stemmemodtagerne. Ønsker vælgeren hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der således i alle tilfælde ud over den personlige hjælper tillige medvirke en stemmemodtager. Dette gælder såvel ved stemmeafgivningen på afstemningsdagen som ved brevstemmeafgivningen.

Den fornødne hjælp skal i tilfælde, hvor vælgeren ved brevstemmeafgivning har udpeget en personlig hjælper, ydes af hjælperen og stemmemodtageren i forening. Det vil dog være naturligt, at det er stemmemodtageren, der sikrer sig vælgerens identitet, giver vælgeren vejledning m.v. og attesterer stemmeafgivningen på følgebrevet. Som en følge heraf må den personligt udpegede hjælper underskrive følgebrevet på vælgerens vegne, hvis vælgeren ikke er i stand til at underskrive følgebrevet, da den, der underskriver følgebrevet, ikke samtidig må attestere. Kan den person, vælgeren har udpeget, ikke underskrive følgebrevet, må en anden stemmemodtager tilkaldes for at løse denne opgave. Der henvises endvidere til afsnit 8.2.3. og 8.4.4. i vejledningen om afholdelse af folketingsvalg.

6. Fortegnelse over opstillingsberettigede partier og vejledning om brevstemmeafgivning

./.

Til brug ved brevstemmeafgivningen vedhæftes en fortegnelse over de opstillingsberettigede partier og de bogstavbetegnelser, disse er tildelt.

Denne fortegnelse, der omfatter de partier, der var opstillingsberettiget ved valgets udskrivelse, er tillige den **endelige fortegnelse**, idet ministeriet ikke forventer at modtage anmeldelse af nye partier inden udløbet af fristen herfor **onsdag den 31. august 2011 kl. 12**. Skulle ministeriet mod forventning modtage en eller flere anmeldelser af nye partier inden udløbet af fristen, vil ministeriet snarest muligt herefter udsende en revideret fortegnelse.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at denne fortegnelse er tilgængelig for vælgerne ved brevstemmeafgivning på folkeregistret/borgerservicecentret, og at stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter reglerne i lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger m.v., samt i vælgerens hjem får fortegnelsen udleveret med henblik på at gøre den tilgængelig for vælgerne.

En fortegnelse over partierne med adresser og telefonnumre m.v. kan hentes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, der findes på adressen

valg.im.dk/Partier-kandidater/Opstilling-partier-oplys.aspx.

- ./.
- Som noget nyt ved folketingsvalg er endvidere vedhæftet som *bilag* en *vejledning til vælgerne om brevstemmeafgivning på folkeregistrene/borgerservicecentre til folketingsvalget torsdag den 15. september 2011*.

Kommunalbestyrelsen bedes sørge for, at vejledningen om brevstemmeafgivning på folkeregistrene/borgerservicecentre lægges frem på kommunens folkeregister/borgerservicecentre med henblik på, at den kan være til rådighed for de vælgere, der henvender sig på folkeregistret/borgerservicecentre for at brevstemme.

I vejledningen er bl.a. gengivet fortegnelsen over de opstillingsberettigede partier og de bogstavbetegnelser, disse er tildelt. I tilslutning hertil er udtrykkeligt anført, at fortegnelsen ikke viser, om de nævnte partier opstiller til valget i den storkreds, hvor vælgeren bor. Endvidere bemærkes, at "udenbys" vælgere, der ønsker at brevstemme på et folkeregister/borgerservicecenter i en anden kommune end deres bopælskommune, selv har ansvaret for at undersøge, hvilke kandidater der er opstillet i andre storkredse end den storkreds, hvorunder den kommune hører, hvor der brevstemmes.

7. Kandidatfortegnelser

Fristen for partiernes meddelelse til anmeldelsesmyndigheden om godkendelse og nominering af kandidater samt anmeldelse af partiliste udløber **mandag den 5. september 2011 kl. 12**. Snarest muligt efter udløbet af denne frist vil kommunalbestyrelsen fra vedkommende anmeldelsesmyndighed modtage en **fortegnelse over de opstillede kandidater** i vedkommende storkreds til brug ved brevstemmeafgivningen. Anmeldelsesmyndigheden er vedkommende statsforvaltning, dog for opstillingskredsene i Bornholms Storkreds formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at fortegnelsen, så snart den foreligger, er tilgængelig for vælgerne ved brevstemmeafgivning på folkeregistret/borgerservicecentret, og at stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning i boliger og boformer efter reglerne i lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger m.v., samt i vælgerens hjem får den nævnte fortegnelse udleveret med henblik på at gøre den tilgængelig for vælgerne.

8. Afstemningsbøger

Med hensyn til de **afstemningsbøger**, valgstyrelserne skal føre for hvert afstemningsområde om afstemningen på valgdagen, henvises til vejledningens afsnit 9.4. Der er ingen ændringer i forhold til de afstemningsbøger, der blev benyttet ved folketingsvalget den 13. november 2007.

9. Opslag m.v.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets nuværende leverandør af brevstemmemateriale (Rosendahl Schultz) fremstiller ikke materiale (opslag og blanketter m.v.) til brug ved afstemningen på valgdagen m.v. Med henblik på, at kommunalbestyrelsen selv kan fremstille eller lade fremstille opslag til stemmerummet med vejledning til vælgeren om stemmeafgivningen, . / . vedhæftes teksten til denne vejledning. Endvidere vedhæftes teksten til opslag til stemmerummet om ombytning af stemmesedlen.

Øvrige opslag, skilte og etiketter m.v., der anvendes ved afstemningen på valgdagen og ved indpakning af stemmematerialet efter stemmeoptælling, må kommunalbestyrelsen ligeledes selv fremstille eller lade fremstille.

10. Brevstemmeprotokoller

Bemærk, at kommunalbestyrelsen skal oprette og føre en protokol over de brevstemmer, som kommunalbestyrelsen modtager til det pågældende valg. I brevstemmeprotokollen skal samme dag, som kommunen modtager brevstemmer, anføres en række oplysninger om de brevstemmer, kommunen har modtaget den pågældende dag. Se ministeriets cirkulære nr. 54 af 8. maj 2001 om brevstemmeprotokollers indhold og udformning.

Når der er udskrevet valg, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at de brevstemmer, som kommunen allerede har modtaget fra vælgere, der senere har anmeldt flytning til en anden kommune, straks sendes videre til tilflytterkommunen. Kommunalbestyrelsen skal endvidere straks sende de brevstemmer, kommunen modtager, og hvis afsender ifølge bagsiden af yderkuverten har bopæl i en anden kommune, videre til bopælskommunen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere samle og opgøre antallet af modtagne brevstemmer, der er modtaget for hvert afstemningsområde i kommunen, og sørge for, at brevstemmerne inden afstemningens begyndelse på valgdagen kl. 9 er afleveret til valgstyrene på afstemningsstedet i det pågældende afstemningsområde. Bemærk, at der gælder særlige regler, hvis der er modtaget færre end fem brevstemmer for et afstemningsområde, eller hvis man ikke ud fra oplysningerne om afsenderen på yderkuverten kan se, hvilket afstemningsområde brevstemmen kan henføres under.

Se nærmere afsnit 8.7. i vejledningen om afholdelse af folketingsvalg.

11. Nye regler for opsætning af valgplakater

- . / . Folketinget vedtog den 7. april 2011 en ændring af lov om offentlige veje og lov om private fællesveje ([lov nr. 379 af 2. maj 2011](#)), der indeholder regler for opsætning af valgplakater på vejareal. Reglerne indebærer bl.a., at der ikke længere skal søges om forudgående tilladelse til opsætning af valgplakater som nærmere defineret i denne lov. Opsætning af valgplakater skal dog ske efter visse retningslinjer. Disse retningslinjer er nærmere beskrevet i Indenrigs- og Sundhedsministeriets vedlagte brev af 6. maj 2011 til alle kommunalbestyrelser med en orientering om de nye regler for opsætning af valgplakater.

Med venlig hilsen

Nicoline Nyholm Miller
Valgkonsulent